

OCHRONA CZYNNA W REZERWATACH PRZYRODY

2014-09-16

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach

OCHRONA CZYNNA W REZERWATACH PRZYRODY

o wartości 53 605,20 zł

zadanie zrealizowane w 2011
przy wsparciu finansowym z WFOŚiGW w Kielcach

Dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu

Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach

W ramach zadania wykonano zabiegi ochrony czynnej w rezerwach przyrody: *Chelosiowa Jama*, *Góra Miedzianka*, *Góra Rzepka*, *Góra Zelejowa*, *Góry Wschodnie*, *Krzyżanowice*, *Owczary*, *Prześlin*, *Skotniki Górne*, *Skowronno*, *Wąwóz w Skalach*, *Winiary Zagojskie* oraz *Wolica*.

Jednym z celów zabiegów ochrony czynnej było utrzymanie oraz zahamowanie niekorzystnych zmian w tych rezerwach a w niektórych przypadkach także odtworzenie właściwego stanu zachowania cennych przyrodniczo ekosystemów. Chronione są tam zbiorowiska wychodni skalnych z roślinami pionierskimi, stonorośli oraz ciepłolubnych muraw tworzonych przez roślinność kserotermiczną. W większości z tych rezerwatów występują przedstawiciele flory stepowej, tworzące płaty stepu ostnicowego, stepu kwietnego i stepu łąkowego, z rzadkimi gatunkami roślin, m.in. ostnicą Jana, ostnicą włosowatą, Inem włochatym, młkiem wiosennym, dziewięcisiem popłocholistnym, sasanką łąkową i wieloma innymi cennymi gatunkami roślin. Właściwe zabiegi ochronne pozwolą także zachować siedliska cennych gatunków zwierząt, w tym przedstawicieli unikatowej entomofauny.

Równocześnie odsłonięte zostały elementy przyrody nieożywionej na terenie tych rezerwatów. Są to utwory takie jak wychodnie skalne i odsłonięcia geologiczne, obrazujące struktury tektoniczne i stratygrafię, oraz formy krasu powierzchniowego i podziemnego: jaskinie, wąwozy, wywierzyśka, leje krasowe.

Działania te pozwoliły również na odsłonięcie na terenie rezerwatu przyrody *Góra Miedzianka* śladów po dawnym górnictwie kruszców i minerałów, których pozostałością są po dziś dzień dawne wyrobiska, szyby.

Dane dotyczące rezerwatów, w których przeprowadzono zabiegi ochrony czynnej:

Rezerwat przyrody *Chelosiowa Jama*

powierzchnia rezerwatu - 24,31 ha

położenie - gmina Piekoszów, powiat kielecki

przedmiot ochrony - Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych unikatowego zespołu form krasowych podziemnych i powierzchniowych z różnych okresów geologicznych.

Rezerwat przyrody *Góra Miedzianka*

powierzchnia rezerwatu - 25,00 ha

położenie - gmina Chęciny, powiat kielecki

przedmiot ochrony - Zachowanie ze względów społecznych, naukowych i dydaktycznych obszaru o wyjątkowych walorach krajobrazowych, obejmującego najwyższe wzniesienie w Górach Chęcińskich, na którym znajduje się jedyne w Polsce stanowisko rzadko spotykanych minerałów, zwierząt i roślin, oraz w celu zachowania istniejących na tym obszarze śladów dawnych prac górniczych, mających duże znaczenie dla historii kultury materialnej.

Rezerwat przyrody *Góra Rzepka*

powierzchnia rezerwatu - 9,09 ha

położenie - gmina Chęciny, powiat kielecki

przedmiot ochrony - Zachowanie wychodni skał dewońskich oraz pozostałości historycznego górnictwa kruszcowego rud ołowiu.

Rezerwat przyrody *Góra Zelejowa*

powierzchnia rezerwatu - 67,00 ha

położenie - gmina Chęciny, powiat kielecki

przedmiot ochrony - Zachowanie ze względów naukowych i kulturalnych tworów skalnych z najpiękniejszymi przykładami wietrzenia krasowego wapieni w Górach Świętokrzyskich oraz z odsłonięciami skał obrazującymi ciekawe zjawiska tektoniczne i mineralizacji. W tak urozmaiconym pod względem geologicznym środowisku występują ponadto rzadkie gatunki roślin i zwierząt.

Rezerwat przyrody *Góry Wschodnie*

powierzchnia rezerwatu - 1,66 ha

położenie - gmina Wiślica, powiat buski

przedmiot ochrony - Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnych stanowisk zespołów roślinności stepowej.

Rezerwat przyrody *Krzyżanowice*

powierzchnia rezerwatu - 18,00 ha

położenie - gmina Pińczów, powiat pińczowski

przedmiot ochrony - Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego środowiska żyjącej w rezerwacie fauny zwierząt niższych nie spotykanych poza tym nigdzie w Polsce. Obok osobliwości zoologicznych rezerwat posiada ciekawą budowę geologiczną oraz dzięki występowaniu na jego terenie roślinności stepowej ma również znaczenie zabytku botanicznego.

Rezerwat przyrody *Owczary*

powierzchnia objęta planem - 0,61 ha

położenie - gmina Busko-Zdrój, powiat buski

przedmiot ochrony - Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych źródła solankowego z występującymi w jego pobliżu, na terenie zabagnionym, florą i fauną halofitową.

Rezerwat przyrody *Przęślin*

powierzchnia rezerwatu - 0,72 ha

położenie - gmina Wiślica, powiat buski

przedmiot ochrony - Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego stanowiska roślinności stepowej oraz okazałych rozmiarów kryształów gipsowych widocznych w południowej i zachodniej ścianie wzgórza.

Rezerwat przyrody *Skotniki Górne*

powierzchnia rezerwatu - 1,90 ha

położenie - gmina Pińczów, powiat pińczowski

przedmiot ochrony - Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego stanowiska roślinności stepowej.

Rezerwat przyrody *Skowronno*

powierzchnia objęta planem - 1,93 ha

położenie - gmina Pińczów, powiat pińczowski

przedmiot ochrony - Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu zbiorowisk muraw stepowych.

Rezerwat przyrody *Wąwóz w Skałach*

powierzchnia objęta planem - 3,18 ha

położenie - gmina Waśniów, Nowa Słupia, powiat ostrowiecki i kielecki

przedmiot ochrony - Zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych, krajobrazowych i turystycznych odsłoneń dolomitów środkowo dewońskich oraz roślinności wąwozu będącego częścią rezerwatu.

Rezerwat przyrody *Winiary Żagojskie*

powierzchnia rezerwatu - 1,78 ha

położenie - gmina Pińczów, powiat pińczowski

przedmiot ochrony - Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego stanowiska roślin stepowych.

Rezerwat przyrody *Wolica*

powierzchnia rezerwatu - 2,78 ha

położenie - gmina Chęciny, powiat kielecki

przedmiot ochrony - Zachowanie ze względów naukowo-dydaktycznych profilu osadów dolnego wapienia muszlowego (środkowy trias) odsłaniających się w ścianach nieczynnego kamieniołomu.

Rezerwat przyrody *Skorocice*

Powierzchnia rezerwatu - 7,70 ha,

położenie - gmina Wiślica, powiat buski,

przedmiot ochrony - Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego stanowiska roślinności stepowej.